

ਵਿਸ਼ੇ ਸੂਚੀ

ਭੂਮਿਕਾ (ਵੀ. ਸੀ. ਸਾਹਿਬ ਵਲੋਂ)	v
ਮੁੱਖ ਬੋਧ	vii

ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ

1. ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ: ਮੁਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ	1
2. ਵਲੈਤ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਇਕ ਸਰਵੇਖਣ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਾਚਾ	30
3. ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਮਾਂਗਤ ਭਾਰਦਵਾਜ ਅਤੇ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	57
4. ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਤਾਲੀਮ ਦਾ ਮਸਲਾ ਅਮਰਜੀਤ ਚੰਦਨ	68

ਭਾਗ ਦੂਜਾ

ਭਾਸ਼ਾ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ	
5. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸੰਕਟ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਟਾਰੀਵਾਲਾ	77
6. ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਵਿਚ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੀ ਕਦਰ ਤੇ ਸੰਭਾਲ ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਨੂਰ	84
7. ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦਾ ਸੰਭਾਲਣਾ ਕੈਲਾਸ਼ ਪੁਰੀ	99
8. ਸਮੇਥਕ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਯਤਨ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦਾਹੀਆ	105
9. ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਮਾਪੇ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਰਾਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	110
10. ਗੁਰਦਵਾਰਿਆਂ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਤਾਤਲਾ	115
11. ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਮਾਨ ਖੇਤਰ ਸਿਵਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਿਲ	123
12. ਲੈਸਟਰ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰਤੀ ਰਸ਼ਵੇਲ ਸਿੰਘ	130
13. ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਬਰਹਮੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲੜਾ	139

13.	ਗਲਾਸਗੋ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸੱਗੂ	146
15.	ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਸਰਾਂ	149
16.	ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਵਿਚ ਉਚੇਰੀ ਵਿਦਿਆ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ	156
17.	ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ : ਜੀ.ਸੀ.ਐਸ.ਈ. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਰਾਏ	169
18.	ਲਾਇਬਰੇਰੀਆਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸ.ਕ. ਰਾਇਤ	173
19.	ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਸਮੀਸਿਆ ਤੇ ਕੁਝ ਉਪਾਓ ਪਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਕੈਂਬੋ	188
20.	ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਤੱਤ ਅਤੇ ਵਲੈਤ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਅਧਿਆਪਨ: ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਚੰਨ	199

ਭਾਗ ਤੀਜਾ

ਪੰਜਾਬੀ-ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਸੰਬੰਧ

21.	"ਅਸੀਂ ਮਿਕਸ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ" ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਰਲਾਓ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਸੰਭਾਲਣ ਦੇ ਕੁਝ ਪੱਖ ਸੂਜਾਨ ਰੋਮੇਨ	211
22.	ਪੰਜਾਬੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਦੋ-ਭਾਸ਼ਾਈ ਤਜਰਬੇ ਸਾਰਾਹ ਕੈਂਬਲ	230
23.	ਬਰਮਿੰਘਮ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਇਕ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਲਾਲਗੀ ਜੋਹਨਜ਼	240
24.	ਬਰਤਾਨਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰੂਪ ਜੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ	249

ਭਾਗ ਚੌਥਾ

ਪਰਵਾਸ ਵਿਚ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਕੌਮੀ-ਬੋਲੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ

25.	ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮਾਤ-ਭਾਸ਼ਾ ਸਵਰਨ ਚੰਦਨ	259
26.	ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਹਰਬਖਸ਼ ਮਕਸੂਦਪੁਰੀ	262

27.	ਬਰਤਾਨਵੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੇਸੀ	270
28.	ਦੂਜੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਕੁਝ ਨਿਰਣੈ ਦਰਸਨ ਸਿੰਘ ਤਾਤਲਾ	280
	ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ	
	ਅੰਤਕਾਵਾਂ	287